

KORKORISKIPOLITIIKAN PERIAATTEET

Sisälllys

Johdanto.....	1
Määritelmät ja tavoitteet.....	2
Riskin mittaaminen ja suojaaminen	3
Suojausaste ja keskimääräinen korkosidonnaisuusaika	3
Hyväksytyt johdannaisinstrumentit.....	4
Politiikan hyväksyminen, toimeenpanon seuranta ja päivittäminen.....	5

Johdanto

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen mukaan taloudellisia riskejä on esim. siinä, että tavoitteet eivät ohjaa toimintaa, toiminta ei ole tavoitteiden mukaista ja poikkeamia asetetuista tavoitteista ei huomata tai ei oteta huomioon. Korkotason nopea nousu olisi suuri rahoitusriski taloudelle. Kasvussa olevan velkamäärän myötä korkokustannuksilla voi olla olennainen merkitys kunnan taloudellisten tavoitteiden saavuttamiselle. Tämän dokumentin tavoitteena on osaltaan

64°53'05"N
028°54'45"E

edesauttaa kunnan sisäisen valvonnan viitekehyksen toimeenpanoa korollisen velan korkoriskin hallintaan liittyen.

Kunnan tekemät valinnat vaihtuvakorkoisen tai kiinteäkorkoisen velan käytöstä voivat jälkikäteistarkastelussa aiheuttaa useiden merkittäviä eroja vuosittaisissa kustannuksissa, ja Suomussalmen kunnan on siksi syytä ottaa kantaa näiden valintojen perusteluun harkitusti. Dokumentoimalla nämä kannanotot mahdollisimman konkreettiseksi korkoriskipolitiikaksi varmistetaan, että:

- Hallitukselle määritellyt tehtävät muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä tulevat täytetyiksi
- Toimiva johto ja muu organisaatio on tietoinen siitä, kuinka Suomussalmen kunnanhallitus ja valtuusto haluavat ohjata ja kontrolloida kunnan toimintaa korkoriskin hallintaan liittyen
- Roolit ja vastuut päätöksien tekoon ja niiden toteuttamiseen liittyen ovat selkeästi tiedossa
- Suomussalmen kunnanhallitus saa riittävät ja oikeat tiedot kunnan korkoriskiasemasta ja riskinhallintatoimenpiteistä

Kaikki tämän politiikan pohjalta tehtävät liiketoimet tulee toteuttaa hyvää hallintotapaa ja kunnan hallintosääntöä noudattaen.

Määritelmät ja tavoitteet

Suomussalmen kunta altistuu korkoriskille toisaalta omaisuuden ja velkojen arvonmuutosten eli niin sanotun hintariskin, ja toisaalta korkotulojen ja –menojen muutosten eli korkovirtariskin muodossa. Molempia riskejä ei voi samanaikaisesti minimoida, koska korkovirtariskin pienentäminen johtaa korkohintariskin suurenemiseen, ja päinvastoin.

Korollisen velan osalta riskiä hallitaan ensisijaisesti korkovirtariskin näkökulmasta: Markkinakorkojen noustessa vaihtuvakorkoisen velan korkokustannukset nousevat, sekä kassavirran että tuloslaskelmassa raportoitujen rahoitusmenojen näkökulmasta.

Likvidien varojen sijoittamiseen liittyvät periaatteet, mukaan lukien korollisten sijoitusten korkoriskin hallinta määritellään erillisessä dokumentissa.

Velan ja muussa muodossa hankittavan korollisen rahoituksen määrän ohella keskeisin korkoriskiasemaan vaikuttava tekijä on velkojen koronmääräytymisperusteet, jotka määritellään lainaehdoissa. Koronmääräytymisperusteita voidaan muuttaa myös lainoista erillisillä johdannaissuojauksilla.

64°53'05"N
028°54'45"E

Korkoriskinhallinnan tavoitteena on:

- Edesauttaa tuloslaskelman ennustettavuutta ja sitä kautta liiketoiminnan suunnittelua ja investointipäätöksiä
- Varmistaa, että markkinakorkojen muutokset eivät aiheuta ennalta arvaamattomia merkittäviä poikkeamia suunnittelun pohjana oleviin arvioihin korkomenoista, ja siten vaaranna kunnan taloudellisten tavoitteiden toteutumista

Riskin mittaaminen ja suojaaminen

Korkoriskin arvioinnin pohjana käytetään ennustettua korollista velkamäärää. Korolliseksi velaksi katsotaan sopimuksellisesta muodosta riippumatta kaikki ulkoinen korollinen rahoitus (kuten esimerkiksi lainat rahoituslaitoksilta, rahoitusleasing, kuntatodistukset ja joukkovelkakirjalainat). Laskelmassa huomioidaan myös erilliset johdannaissopimukset, sekä mahdolliset lainaehtoihin sisältyvät korkoriskiä suojaavat korkoehdot. Kaikki merkittävät pitkäaikaiset velkatransaktiot – samoin kuin lyhytaikaisten likviditeettitarpeiden ja -vaihtelun kattamiseksi perustettavat luottolimiitit ja yritystodistusohjelmat – käsitellään ja hyväksytään etukäteen Suomussalmen kunnanhallituksessa, pohjautuen valtuuston hyväksymään talousarvioon velanoton enimmäismäärästä.

Korkoriskiä tarkastellaan juoksevasti samoilla aikahorisonteilla kuin Suomussalmen kunnan talous- ja investointisuunnittelua kulloinkin tehdään, eli talousarvion, taloussuunnitelman sekä pidemmän tähtäimen kuntastrategian aikahorisonttien mukaisesti.

Korkosuojaus käsitteenä viittaa siihen, että korkojen muutoksen vaikutus yksittäiseen lainaan tai lainasalkkuun on eliminoitu joko ottamalla laina kiinteäkorkoisena ja/tai käyttämällä jotakin korkoinstrumenttia, joka joko kiinnittää koron tietylle tasolle tietyksi ajaksi tai rajaa maksettavan koron tietylle maksimitasolle. Kunnanjohtaja voi toteuttaa johdannaissuojauksia tässä politiikassa kuvattujen periaatteiden puitteissa.

Suojausaste ja keskimääräinen korkosidonnaisuusaika

Velkasalkun suojausaste kuvastaa kiinteiden korkositoumuksien – mukaan lukien johdannaisten - osuutta kaikista korollisista sitoumuksista. Suomussalmen kunnan suojausasteen tulee olla välillä 40–80 %.

Suojausasteelle sallittu vaihteluväli perustuu siihen, että kunnan mahdollisuudet sopeuttaa toimintaa tai vaikuttaa verotuloihin lyhyen tai keskipitkänkään taloussuunnittelun jaksolla ovat varsin rajalliset. Kustannuksien ennustettavuus ja epävarmuuden poistaminen nähdään tärkeämmäksi kuin mahdollisuus minimoida kustannuksia lyhyemmällä tähtäimellä. Vastaavasti keskimääräisen korko-sidonaisuusajan tulee olla 5–20 vuotta.

Mitä suurempi (pienempi) osuus veloista on suojattu, sitä maltillisempi (korkeampi) on mahdollinen kustannuslisäys markkinakorkojen noustessa. Toisaalta suojaaminen voi jälkikäteistarkastelussa johtaa korkeampiin korkokustannuksiin kuin ilman suojausta, mikäli suojatun jakson vaihtuvat korot osoittautuvat alemmiksi kuin suojaushetken korkokäyrän hinnoittelema taso.

Hyväksytyt johdannaisinstrumentit

Suojauksien toteutuksessa käytetään vain sellaisia johdannaisinstrumentteja, jotka toteuttavat tässä politiikassa kuvattuja riskinhallintatavoitteita. Johdannaisten on siksi oltava ominaisuuksiltaan sellaisia, että niitä voidaan tilinpäätösraportoinnissa käsitellä suojaavina instrumentteina. Kunkin johdannaistyyppin osalta on ennen sen käyttöönottoa varmistettava, että sen taloudelliset vaikutukset eri skenaarioissa ymmärretään, sen tilinpäätösraportointiratkaisu on tiedossa ja tilintarkastajan hyväksymä, ja että organisaatiolla on määriteltynä käytännön prosessi ja tarvittavat resurssit kyseisen instrumentin hallinnointiin.

Johdannaiskauppoja voidaan tehdä vain hyvän luottokelpoisuuden (investment grade) omaavien luotettavien pohjoismaisten pankkien ja finanssi-instituutioiden kanssa.

Johdannaissopimuksia voidaan muokata ennen kyseisen johdannaissopimuksen eräpäivää, jos se on tarkoituksenmukaista. Tällaisia tilanteita voivat olla alla olevan kaltaiset esimerkit:

- Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaisten tilinpäätöskäsittelyä koskevat määräykset tai niiden tulkinnat muuttuvat siten, että sopimukseen tehtävillä muutoksilla saadaan helpotettua tai mahdollistettua sopimusten suojaustarkoitusta kuvastava tilinpäätösraportointiratkaisu
- Suojauksen kohteena olevat lainat jälleen rahoitetaan velkainstrumenteilla, joiden korkoriskiasemaan vaikuttavat ehdot ovat erilaiset kuin nykyisillä lainoilla

64°53'05"N
028°54'45"E

- Uusia sopimuksia tehtäessä (jo olemassa olevien ja uusien) sopimusten yhdistäminen yhteen sopimukseen taloushallinnon prosessien yksinkertaisuuden nimissä
- Pitkien johdannaissopimuksien ehdoissa voi olla ehto mahdollisuudesta sopimuksen ennen aikaiseen eräännyttämiseen tiettyinä päivämäärinä sopimuksen markkina-arvon aiheuttaman luottoriskin pienentämiseksi (joko Suomussalmen kunnan tai johdannaistalouden näkökulmasta). Kunnalle voi olla järkevämpää toimia jo aiemmin, eli valita itse ajankohta ja olosuhteet, jolloin aiemmin tehty sopimus halutaan korvata uudella sopimuksella (ja vastaavasti em. ehto ja siihen liittyvä kassavaikutus siirtyy taas pidemmälle tulevaisuuteen)

Politiikan hyväksyminen, toimeenpanon seuranta ja päivittäminen

Tämä politiikka on hyväksytty kunnanhallituksen kokouksessa 30.5.2023 § XX.

Kunnan talouspäällikkö raportoi kunnanhallitukselle olennaiset tiedot korkoriskiasemasta ja suojauksista edellisessä kappaleessa kuvattujen periaatteiden mukaisesti vuosittain 31.12. tilanteesta, ja merkittävien muutoksien tapahtuessa viiveettä. Raportoinnin sisällön tulee kuvastaa Suomussalmen kunnan korkoriskiasemaa, ja kunnanhallitukselle on kommunikointava myös muu korkoriskin kokonaisuuden ymmärtämisen kannalta olennainen tieto, riippumatta siitä onko sitä tässä politiikassa erikseen mainittu.

Kunnanhallitus arvioi riskinhallintaperiaatteiden ja käytäntöjen tarkoituksenmukaisuutta säännöllisesti, ja vahvistaa muutokset tähän politiikkaan. Talouspäällikön vastuulla on tarvittaessa tehdä esityksiä riskinhallintaperiaatteiden päivittämiseksi.

